

Visie op participatie

De Oldambtster kijkt

De gemeente Oldambt vindt participatie belangrijk voor de betrokkenheid, draagvlak, democratie, samenwerking en leefbaarheid in onze gemeente. We willen graag gebruik maken van de kennis, kunde en ervaring die er is in de samenleving. We willen ons daarom gevraagd en ongevraagd laten adviseren door inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen over onderwerpen waar we mee bezig zijn of mee bezig gaan. Op die manier willen we de kwaliteit van beleid, plannen en ontwikkelingen verhogen. En daarmee ook het draagvlak vergroten.

We vinden het ook belangrijk om te weten wat inwoners belangrijk vinden en hoe er over bepaalde onderwerpen wordt gedacht. We vragen daarom niet alleen naar kennis, maar ook naar meningen, suggesties en ideeën.

Daarnaast draagt participatie bij aan de bevordering van zelfwerkzaamheid van inwoners, het versterken van de sociale cohesie en het vergaren van nieuwe invalshoeken en ideeën.

Wat is participatie?

Participatie betekent letterlijk actieve deelname. Participatie is samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken aan ontwikkelingen die ons allemaal aangaan. In Oldambt staan we er voor open dat iedereen kan meedenken, meedoen en invloed uitoefenen op gemeentelijk beleid, beheer en nieuwe plannen. Ook krijgt iedere inwoner, ondernemer, maatschappelijke organisatie of andere betrokkene de kans om eigen plannen te realiseren. Alle betrokken partijen hebben hierin hun eigen verantwoordelijkheid.

Verantwoordelijkheden

De gemeenteraad heeft onder meer de taak om het algemeen belang te bewaken en verschillende belangen tegen elkaar af te wegen. Daarnaast zijn individuele raadsleden gekozen volksvertegenwoordigers die daarmee ook een verantwoordelijkheid hebben om namens inwoners te bespreken en te beslissen.

Het college van B&W en de ambtelijke organisatie wegen ook het algemeen belang en hebben daarnaast ook wettelijke taken. Dat maakt dat de invloed van inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen op de besluitvorming van de gemeente per onderwerp verschillend is. Binnen de mogelijkheden die er zijn, willen we die invloed wel zo groot mogelijk laten zijn. Om te bepalen wat maximaal haalbaar en toepasbaar is, gebruiken we het afwegingskader van ProDemos (bijlage 1). We zetten startnotities in om samen met de raad afwegingen te maken over de mate van participatie en ieders rol daarin. We streven voor ieder onderwerp naar de hoogst mogelijke trede op de participatieladder (bijlage 2). Daarbij waken we voor het overvragen van betrokkenen en daarmee participatiemoeheid.

Het college staat open voor initiatieven, ideeën en passen de participatievisie toe om te kijken wat de maximale ruimte is voor participatie. Waarbij representativiteit en inclusiviteit van groot belang zijn. Iedere inwoner, ondernemer en/of maatschappelijke organisatie kan participeren en nodigen we daartoe van harte uit. We vinden het belangrijk dat alle (groepen van) inwoners worden gehoord en niet alleen de 'usual suspects'. We besteden daarom bij ieder onderwerp aandacht aan de wijze waarop we alle doelgroepen kunnen bereiken inclusief de non-usual suspects.

Daarnaast nodigen we, afhankelijk van het doel en /of onderwerp mensen specifiek uit en stimuleren we hen om mee te doen. Voorbeelden:

- Als kennis, kunde en ervaring wordt gevraagd, worden specifiek inwoners, ondernemers en/of maatschappelijke organisaties gevraagd die de betreffende kennis, kunde en ervaring hebben.
- Als een onderwerp een specifiek dorp, buurt of wijk aangaat, worden de inwoners, ondernemers en/of maatschappelijke organisaties van het betreffende dorp, buurt of wijk gevraagd. In dat geval zal uiteraard ook de betreffende dorpsvereniging of wijkplatform worden betrokken.
- Als een onderwerp een specifieke doelgroep aangaat, wordt specifiek de (vertegenwoordiging van de) betreffende doelgroep gevraagd.
- Het betrekken van jongeren vinden we belangrijk. Niet voor niets werken we met jongeren via onder meer GeneRaadCie. Er zal daarom ook specifiek aandacht worden besteed aan het betrekken van jongeren bij onderwerpen die voor hen relevant zijn.

Inwoners, ondernemers, organisaties en andere belanghebbenden hebben ook een verantwoordelijkheid. Naast het stemmen tijdens gemeenteraadsverkiezingen om vorm te geven aan de lokale democratie, nodigen wij hen uit om met ons mee te participeren (burgerparticipatie) of zelf met initiatieven te komen (overheidsparticipatie). Het is aan hen om ook daadwerkelijk mee te participeren.

Participatie en communicatie

Participatie staat nooit op zich. Communicatie over het proces is daarbij van groot belang. Over welke informatie relevant is om goed te kunnen participeren, welke mogelijkheden er zijn, wat de invloed is, wat we met de uitkomsten gaan doen en welk besluit het college en/of raad daarover heeft genomen.

Bijlage 1: Afwegingskader

Niet alle onderwerpen zijn geschikt voor participatie. Om op een uniforme wijze te bepalen of een onderwerp zich leent voor participatie, hanteren we onderstaand afwegingskader van ProDemos. Als op basis van de linker kolom de conclusie is dat het onderwerp zich leent voor participatie, dan moet vervolgens antwoord worden gegeven op de vragen die worden gesteld in de rechter kolom.

Op basis van de antwoorden in de rechter kolom wordt de werkvorm of combinatie van verschillende instrumenten gekozen die het beste passen.

Bijlage 2: Participatieladder

De participatieladder onderscheidt een aantal niveaus van ruimte geven. Hoe hoger op de ladder hoe meer invloed. Gemeente Oldambt hanteert de volgende participatieladder:

	Bewoners, ondernemers, etc.	De gemeente	Voorbeelden
Zelf organiseren	Organiseren en voeren zelf projecten uit	Doet niets, ondersteunt of faciliteert, in overleg en al naar gelang mogelijkheden en behoeften van alle betrokkenen	Burgerinitiatief
Meebeslissen	Zijn medeverantwoordelijk voor de beslissingen	Laat (deel) beslissingen over aan bewoners, binnen vooraf door de gemeente gestelde voorwaarden.	Wijk- of dorpsbudget Lokaal Stimuleringsfonds
Coproductie	Werken intensief met de gemeente mee aan plannen of beleid	Bepaalt de voorwaarden en werkt vervolgens intensief met bewoners samen. Besluitvorming over gemeentelijke inzet van middelen en bevoegdheden is voorbehouden aan het gemeentebestuur	Dorps- en wijkvisies <i>Convenant Verkatelier</i>
Adviseren	Genereren ideeën en oplossingen voor een goed advies binnen een beleidsthema	Vraagt op door gemeente afgebakende thema's advies aan bewoners. Weegt adviezen van alle belanghebbenden en maakt afwegingskaders inzichtelijk. Besluitvorming is voorbehouden aan gemeentebestuur.	WMO-raad Jeugdraad <i>Klankbordgroep Adviesraad Digitaal debat</i>
Raadplegen	Geven hun mening of kennis over een beleidsonderwerp	Vraagt de mening van bewoners over een onderwerp, bijvoorbeeld de keuze tussen twee oplossingen. Besluitvorming is voorbehouden aan het gemeentebestuur. Het bestuur houdt daarbij rekening met de ingebrachte meningen.	WMO-raad Jeugdraad <i>Bewonerspanel Expertgroep Adviesraad</i>
Informerende	Nemen kennis van de informatie	Informeert bewoners over proces en inhoud van haar plannen	Inloopbijeenkomst De Oldambtster